

Starpniecība dalībvalstīs - Čehija

Naši prevertelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: cs već su prevedeni.

Tā vietā, lai vērstos tiesā, kāpēc nemēģināt atrisināt strīdu, izmantojot mediāciju?

Tā ir alternatīva strīdu izšķiršanas (ASI) procedūra, kuras laikā mediators palīdz strīdā iesaistītajām pusēm panākt vienošanos. Mediācijas priekšrocības ir ietaupītais laiks (salīdzinot ar ilgstošu tiesu procesu) un bieži vien arī finansiāli ietaupījumi (salīdzinot ar lietas izskatīšanu tiesā).

Ar ko kontaktēties?

Čehijas Republikas [Probācijas un mediācijas dienests](#) ir centralizēta iestāde, kas atbild mediāciju kā līdzekli, lai kriminālprocesā novērstu noziedzīga nodarījuma sekas, iesaistot cietušo un vainīgo personu. Šis dienests ir **Tieslietu ministrijas** padotībā.

Attiecībā uz mediāciju civilietās varat kontaktēties ar mediatoriem, kuri piedāvā šādus pakalpojumus. Čehijas Republikā strādājošu mediatoru kontaktinformācija ir atrodama dažādās tīmekļa vietnēs, meklētājā ievadot vārdu "mediācija".

Mediatoru saraksts ir atrodams, piemēram, Čehijas Republikas Mediatoru asociācijas tīmekļa vietnē, Čehijas Republikas Advokātu kolēģijas tīmekļa vietnē, Čehijas Republikas Šķīrējtiesu un mediācijas procedūru apvienības tīmekļa vietnē. Čehijas Republikas Probācijas un mediācijas dienesta kontaktinformācija ir atrodama minētā dienesta tīmekļa vietnē, šis dienests darbojas pie attiecīgās apgabaltiesas (*okresní soud*). Drīzumā tiks publicēts Tieslietu ministrijas uzturēts mediatoru saraksts, kuri reģistrēti, pamatojoties uz Likumu Nr. 202/2012 "Par mediāciju".

Mediācijas jomā darbojas virkne citu nevalstisko organizāciju (NVO) un struktūru.

Kurās jomās mediācija ir pieļaujama un/vai tiek visbiežāk izmantota?

Mediācija ir pieļaujama visās tiesību jomās, izņemot tās jomas, kur tā ir aizliegta ar tiesību aktiem. Pieļaujamās jomas ietver **ģimenes tiesības, komercietības un krimināltiesības**. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu tiesas sēdes priekšsēdētājs, ja tas ir noderīgi un atbilstoši, var likt procesa pusēm piedalīties trīs stundu ilgā sanāksmē ar mediatoru. Šādos gadījumos procesu var apturēt uz laiku līdz pat trim mēnešiem.

Vai ir jāievēro īpaši noteikumi?

Jā, uz mediāciju pašlaik attiecas Likums Nr. 202/2012 "Par mediāciju"; kriminālprocesa jomā uz mediāciju attiecas Likums Nr. 257/2000 "Par Čehijas Republikas probācijas un mediācijas dienestu".

Informācija un apmācība

Reģistrētam mediatoram, kas darbojas saskaņā ar Likumu Nr. 202/2012, ir sekmīgi jānokārto profesionāls eksāmens, ko pieņem Tieslietu ministrijas norīkota komisija. Mediatoram, kas darbojas Probācijas un mediācijas dienestā, saskaņā ar Likumu Nr. 257/2000 ir sekmīgi jānokārto kvalifikācijas eksāmens.

To mediatoru apmācību, kuri darbojas krimināltiesu sistēmā, nodrošina Probācijas un mediācijas dienests; apmācību citās jomās, kas nav saistītas ar krimināltiesībām, nodrošina virkne struktūru un izglītības iestāžu.

Kādas ir mediācijas izmaksas?

Probācijas un mediācijas dienesta sniegtie mediācijas pakalpojumi ir bez maksas, vai izmaksas sedz valsts.

Ja tiesa aptur procesu civilietā un uzliek pusēm pienākumu piedalīties sākotnējā sanāksmē ar mediatoru, pirmās trīs mediācijas sanāksmes stundas apmaksā atbilstoši likmei, kas noteikta īstenošanas noteikumos (CZK 400 par katru uzsākto stundu), un šīs

izmaksas abas puses sedz vienlīdzīgā apmērā (ja puses ir atbrīvotas no tiesas izdevumu segšanas, tās sedz valsts). Ja mediācija ilgst vairāk par trim stundām, turpmākās izmaksas sedz abas puses vienlīdzīgās daļās, līdz sasniegta summa, par kuru mediators ir vienojies ar mediācijas (t.i., procesa) dalībniekiem.

Vai ir iespējama mediācijas rezultātā panāktas vienošanās izpilde?

[Direktīva 2008/52/EK](#) ļauj strīdā iesaistītajiem lūgt, lai mediācijas rezultātā panāktu rakstisku izlīgumu padara par izpildāmu. Izlīgumu starp mediācijas pusēm civillietā var iesniegt tiesai apstiprināšanai saistībā ar turpmākajām procedūrām. Mediācijas rezultātus, kuru kriminālprocesa gaitā veicis Probācijas un mediācijas dienests, var ņemt vērā prokurors un tiesa, pieņemot lēmumus un nolēmumus noteiktā lietā.

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 05/03/2018